

Que la música no pari! Les necessitats del sector i el paper de la Unió Europea

Publicat per [Interacció](#) [1] el 19/02/2021 - 10:26 | Última modificació: 19/03/2026 - 15:01

La transformació digital ha canviat profundament el sector musical, però no n'ha resolt les tensions estructurals. Aquest text recull un diagnòstic clar des de l'àmbit europeu: creixement de l' streaming, concentració del mercat i dificultats persistents per als artistes i projectes independents. La seva aportació és situar aquestes dinàmiques en termes de necessitats concretes de finançament i suport. Rellegir-lo avui permet reconèixer una continuïtat significativa: la digitalització ha ampliat oportunitats, però també ha reforçat desigualtats que les polítiques públiques encara tenen dificultats per abordar. (n. de l'e., 2026)

L'informe combina diagnòstic estructural i identificació de necessitats. No parla només de dinàmiques del sector, sinó de les condicions que en limiten el desenvolupament.

En viu o des de casa, en grans festivals o en petites sales de concerts, al cotxe o al transport públic. Sigui com sigui, la música ens acompanya en més moments dels que imaginem. La música forma part de les nostres vides, i hi estem tan acostumats que de vegades no som conscients de com la necessitem fins que deixa de sonar: quan un sotrac mentre conduïm fa que s'aturi durant uns segons; quan la bateria del mòbil s'esgota sense tenir la deferència d'esperar que acabi la cançó; quan hi ha problemes tècnics enmig d'un concert i, gairebé automàticament, tothom deixa de ballar, abans fins i tot de percebre el silenci.

Com en molts altres casos, l'arribada de la covid-19 ha sacsejat amb força el sector que, tanmateix, ja s'enfrontava a un seguit de canvis i noves tendències des de feia temps, amb la digitalització com una de les més significatives. Amb la intenció d'analitzar la situació i fer propostes de millora, la consultoria europea independent KEA i la consultoria internacional de Big Data Panteia han elaborat l'estudi encarregat per la Comissió Europea «Analysis of market trends and gaps in funding needs for the music sector», que s'emmarca dins del programa Music Moves Europe.

L'objectiu d'aquest estudi és analitzar les tendències del mercat i determinar les necessitats de finançament del sector de la música a Europa. En primer lloc, però, els autors defineixen l'ecosistema musical europeu, que es caracteritza per la disparitat, la fragmentació i la manca de dades. Encara que la diversitat entre països és un dels grans trets distintius del sector, tant pel que fa a l'educació musical com pel que fa a la música en viu i a la música gravada, l'estudi també identifica tres grans punts en comú:

- La música és una de les principals formes artístiques en molts països europeus, i s'aprèn i es toca a tot arreu.
- La música desenvolupa un paper important a la societat, enfortint el compromís cívic i reforçant la cohesió social.
- La diversitat europea en termes de repertori és gran però té una circulació limitada a través de les fronteres.

Alejandro Ortiz | Unsplash

Els autors de l'estudi fan un recull de les principals tendències del sector, d'entre les quals destaquem les següents:

- El mercat europeu de gravacions musicals està creixent gràcies a l'streaming, però és menys dinàmic en comparació amb el mercat mundial.
- L'streaming també ha contribuït a disminuir la pirateria, que tanmateix segueix persistent.
- La concentració del mercat de música gravada no ha desaparegut amb el canvi digital. Tot i que s'han obert nous canals de distribució per a les discogràfiques independents i una gran quantitat de música és accessible en línia, el model de remuneració i l'efecte de concentració segueixen beneficiant més a les grans discogràfiques.
- La música en viu també està experimentant el fenomen de concentració a causa de la inversió massiva d'empreses internacionals al sector europeu de la música, quelcom que va en detriment dels artistes emergents i de la diversitat de cartelleres dels festivals i concerts.
- El públic cada vegada s'involucra més amb la música gràcies a les àmplies i infinites possibilitats d'escolta dels dispositius actuals.

A partir d'aquesta anàlisi, els autors fan l'exercici d'imaginar quin camí seguirà el sector en el futur proper i es mostren convençuts que "la regulació de la música serà un pilar essencial pel futur de les polítiques musicals a l'hora d'assegurar la diversitat cultural i un mercat de la música en viu més sostenible" (p. 33) Pel que fa a la remuneració, preveuen que es desenvoluparan nous models mitjançant les plataformes d'streaming que augmentaran el compromís entre consumidors i artistes. A més, els autors són conscients que el futur serà sostenible o no serà, i confien que els enfocaments respectuosos amb el medi ambient es convertiran en la norma de la indústria musical.

A més, també assenyalen que aquestes tendències afecten a la competitivitat i diversitat del sector musical europeu i que hi ha tot un seguit de necessitats de finançament que se'n deriven. És per això que l'estudi analitza fins a quin punt aquestes necessitats ja estan. En aquesta línia, s'observa que les principals oportunitats de finançament pel sector s'emmarquen dins del programa Creative Europe i, en la majoria dels casos també estan obertes a altres sectors culturals i creatius. De fet, és a escala nacional que existeixen més ajudes, i els autors opinen que el mercat musical europeu, fortament globalitzat, no pot dependre principalment de polítiques nacionals:

Així doncs, el present estudi permet constatar que les necessitats del sector no estan [...] suficientment cobertes a escala europea i identifiquen vuit principals necessitats:

- Finançament per a la formació i foment de la capacitat dels professionals de tot el sector de la música per navegar millor per l'entorn digital.
- Finançament de mecanismes de recolzament per promoure la diversitat de la música en línia.
- Finançament per a una producció musical diversa.
- Finançament per a l'educació musical i la sensibilització de la realitat de la producció musical pel públic jove.
- Finançament per promoure la diversitat en el sector de la música en viu.
- Informació sobre gires i mobilitat.
- Finançament per ajudar al sector de la música afrontar els reptes de la societat.
- Necessitat de més perspectives a llarg termini, sostenibles en l'ecosistema de recolzament a la música.

Malgrat no ser l'objectiu de l'estudi, de la seva lectura també s'extreu que no hi ha un conjunt de dades complet i adequat, fet que dificulta la realització de comparacions entre els diferents països membre de la Unió Europea (UE). Precisament, l'estudi «Feasibility study for the establishment of a European Music Observatory» – encarregat per la Comissió Europea i elaborat novament per KEA i Panteia, i també emmarcat dins del programa Music Moves Europe – investiga la viabilitat de crear un observatori de recopilació de dades del sector.

Reprenent les paraules dels seus autors, la creació d'un Observatori Europeu de la Música "ajudaria a cobrir les llacunes de dades, contribuiria a un millor coneixement del sector i ajudaria a fonamentar la política del sector de la música a Europa." (p.10) Tant és així, que "podria arribar a constituir-se com un recurs estratègic clau per impulsar la rellevància i el valor de les futures accions polítiques" (p.18) relacionades amb la música.

D'acord amb la seva proposta, l'estructura de l'observatori hauria de representar aquests quatre principals temàtiques:

- L'economia de la música.
- La diversitat i la circulació musical.
- La relació entre música, societat i ciutadania.
- La innovació i les tendències de futur.

A partir del diàleg entre representats de la música, parts interessades i creadors de polítiques públiques de diferents estats membres de la UE, els autors presenten un seguit d'opcions possibles per crear l'observatori, les quals sotmeten a un anàlisi de Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats (DAFO).

Si bé els països entrevistats no arriben a un consens sobre la naturalesa d'un futur Observatori Europeu de la Música, la majoria es declara a favor de la necessitat de recopilar i analitzar les dades a escala europea. Quant a

les parts interessades i als creadors de polítiques, es posen d'acord en una fórmula més concreta i, majoritàriament, proposen establir un Observatori Europeu de la Música independent finançat principalment amb fons de la UE. Així doncs, la seva base jurídica hauria el més autònoma possible, de la mateixa manera que el model de governança hauria de ser com més inclusiu millor.

La creació d'un observatori d'aquestes característiques presenta fortes sinergies amb l'agenda política debatuda entre les institucions de la UE i també amb la seva Agenda Digital. A més, contribuiria a fer pensar entre els professionals del sector que estan rebent tota l'atenció possible per part de la UE, que amb el projecte de l'observatori demostraria la seva voluntat de recolzar el sector cultural i creatiu europeu. Per totes aquestes raons i moltes més, els autors consideren que s'hauria de mostrar interessada en aquesta proposta.

Europa és un continent musical, i com molt bé conclouen ambdós estudis, "correspon als responsables polítics europeus alimentar aquesta tradició i reforçar encara més el paper de la música en la societat europea moderna mitjançant un recolzament específic que podria, si és suficientment ambiciós, reproduir un fort efecte multiplicador que beneficiï a tot l'ecosistema musical europeu." (Panteia i KEA European Affairs, 2020b, p.104). Més enllà dels sotrats sobtats del cotxe, de les morts inoportunes de les bateries i dels problemes tècnics ocasionals en festivals i concerts, que la música no pari!

Descàrregues de text complet:

Panteia i KEA European Affairs (2020a). [Feasibility study for the establishment of a European Music Observatory](#) [2]. Publications Office of the European Union. <https://bit.ly/2MO0HyN> [3]

Panteia i KEA European Affairs. (2020b). [Analysis of market trends and gaps in funding needs for the music sector](#) [4]. Publications Office of the European. <http://bit.ly/2OdsUiV> [5]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: sectors culturals i creatius

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: finançament de la cultura

- [6]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2021/musica-necessitats-sector-unio-europea>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/european_music_observatory.pdf

[3] <https://bit.ly/2MO0HyN>

[4] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/needs_for_the_music_sector.pdf

[5] <http://bit.ly/2OdsUiV>

[6] <https://interaccio.diba.cat/node/8461>